

Câteva concluzii privind experiența în socializarea copilului instituționalizat la Căminul Felix

Gheorghe Dejeu

Deoarece socializarea copilului instituționalizat a constituit o problemă mult dezbatută în ultimii ani în țara noastră s-a urmărit elucidarea ei. În acest sens, s-au creat noi instituții care să asigure un mediu corespunzător, adică un mediu care să asigure stabilitatea figurilor de suport substitutiv, reprezentat de personalul instituției respective.

O astfel de instituție este instituția de tip familial în care relațiile afective stabilе sunt materializate de către părintii substitut. Aceștia interacționează cu copiii instituționalizați asigurându-le informațiile necesare memoriei autobiografice, memorie necesară în stabilizarea eului.

De asemenea, prin interacțiunea constantă a părintelui substitut cu preadolescentul instituționalizat, i se oferă posibilitatea preadolescentului de a se privi "în oglindă" evitându-se astfel percepția despre sine eronată bazată pe supra sau subapreciere.

Cunoașterea de sine este însă mai dificilă decât alte forme ale cunoașterii umane, dar este extrem de profitabilă pentru individul care o realizează, pentru activitatea sa și pentru colectivitatea în care acesta trăiește.

Părintele substitut este cel care dă formă existenței preadolescentului instituționalizat, propune contur proiectelor sale de viață, organizează și reorganizează existența acestuia, sprijinindu-l.

El vine în întâmpinarea dorinței preadolescentului de căutare și identificare cu un model. Părintele substitut poate constitui primul model în dorința de căutare și identificare a puberului. O relație afectivă stabilă reprezintă de fapt sursa de referință în căutarea idealului ; preadolescentul va urmări manifestările părintelui pentru a se cunoaște pe sine.

Părintele substitut va contribui la dezvoltarea capacitatei de învățare a autocunoașterii și autoaprecierii prin organizarea și desfășurarea unor acțiuni colective, prin oferirea mai multor grilejuri de exteriorizare autentică, nereținută a trăsăturilor de personalitate, a concepțiilor și atitudinilor preadolescentului. De asemenea, va contribui la lărgirea cadrului de manifestare a comportamentelor interpersonale și de grup, la atribuirea de responsabilități sociale ce implică realizarea cât mai multor contacte interpersonale, la armonizarea și acomodarea interindividuală, la formarea și practicarea unor comportamente activ-participative, la sensibilizarea față de problematica umană, educarea empatică. (Zlate Mielu, 1999)

În concluzie, se poate spune că, mediul dat de o relație afectivă stabilă conferă oricărui copil instituționalizat condițiile necesare în care acesta se determină ca individualitate și personalitate. Întreaga devenire a puberului va reprezenta rezultatul modelării și automodelării treptate, asistat fiind de prezența benefică a părintelui substitut.

Succesul socializării acestuia constă de fapt în succesul cunoașterii de sine stimulat fiind de dorința de superiorizare, autodesăvârșire și autocreere.

Datele recente privind numărul copiilor instituționalizați reflectă faptul că dinamica numărului de copii din instituții a descrescut în anii 1990 și 1991, dar începând cu 1992 numărul lor este din nou în creștere. (Szamoskozi Roth Maria, 1999).

Internarea lor în instituțiile tradiționale, (chiar dacă după 1990 s-au înregistrat îmbunătățiri de ordin material sau în ceea ce privește personalul de specialitate angajat), constituie o problemă majoră datorită consecințelor instituționalizării: retarduri în dezvoltarea psihică, lipsa deprinderilor de adaptare în afara instituției, incapacitatea de a menține relații afective stabilе, de durată, etc.